

Pravna norma

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 11 | Nivo: Visoka škola za kriminalistiku i bezbednost

ПОЈАМ ПРАВНЕ НОРМЕ

Право је састављено од многобројних, разноврсних правних норми, а оне представљају основни елемент права. Правне норме регулишу најбитније друштвене процесе без којих држава не би могла бити складно успостављена. Правна норма представља посебну врсту друштвених норми. Она је правило о понашању људи снабдевено државном санкцијом (на пример, забрањено је убијати или красти под претњом одређене санкције, сваки власник неке имовине дужан је да плаћа порез, итд. ко учини штету дужан је и да је надокнади). За типичне моралне норме правни поредак не показује интерес, нпр. забрана лагања других, муж превари своју жену – он је прекршио моралну норму, али због тога неће бити угрожени друштвени односи, већ само неколико појединачних. Однос међу моралним нормама није хијерархизован, а међу правним нормама постоји њихова међусобна хијерархијска усаглашеност. У правној теорији, правна норма се схвата као недељива целина. Она има задатак да уреди друштвене односе и тако произведе жељено дејство у стварности, сходно претходно постављеним циљевима и вредностима. Све правне норме припадају одређеном правном систему и поретку, јер су санкционисане, прописане и хијерархиски усаглашене са другим правним нормама. На тај начин се повећава њихово дејство. Да би правна норма постојала, важно је да она располаже одговарајућим правним обликом, при чему није толико важно да ли је тај облик писан или неписан. Такође је важно да норма располаже одговарајућим садржајем, да је саставни део позитивног права. Правна норма утиче на њудско понашање, остварујући дати правни поредак. Сви делови правне норме (санкција, диспозиција и сл.) треба да се налазе у једном правном акту, јер ће тако бити доступнији онима на које се односе. Дешава се да се један део правне норме налази у једном правном акту, а други део те норме у другом правном акту. На пример, у једном закону је прописано шта се сматра кривичним делом, а у другом какве се санкције могу предузети против извршиоца тог кривичног дела. Због недостатка одређеног дела правне норме, оне нису увек потпуне и заокружене. Увек се треба залагати за њихово прецизирање, јер њихово прописивање није пожељно.

ЕЛЕМЕНТИ ПРАВНЕ НОРМЕ

Свака норма је састављена од одређених елемената. Два основна елемента које она садржи су диспозиција и санкција. Диспозицијом и санкцијом се утврђују правила понашања. Та правила су алтернативне природе. Нема потребе да се употребљава и једно и друго правило. Примена диспозиције искључује примену санкције и обратно. Правна норма садржи део којим се описују услови за примену понашања утврђених диспозицијом. Тај део се назива претпоставком или хипотезом диспозиције правне норме. Њиме се само описује нека животна ситуација и он се не може правилом понашања. Њему се не могу приписивати нормативна својства. Норме којима се прописују услови за примену диспозиције, тј. условне норме садрже тај део. Правна норма има и део којим се описују услови за примену санкције, то је такозвана претпоставка или хипотеза санкције. Она се разликује од претпоставке диспозиције у томе што њу имају све правне норме, а њих само условне правне норме.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com